

EL COMPLEMENT PREDICATIU EN FORMA DE SINTAGMA PREPOSICIONAL

Montserrat Vila Masjoan

Treball final de grau en Llengua i Literatura catalanes

Universitat Oberta de Catalunya

UOC 2018-2019

Director: Bartomeu Abrines Llabrés

Índex

Agraïments	3
Resum	4
1. Introducció	5
2. El complement predicatiu: tipus	8
3. Diferències entre el complement predicatiu i el CRV quan van introduïts per la preposició <i>de</i>.....	14
4. Complement predicatiu en forma de sintagma preposicional i complement circumstancial: diferències	16
5. Diferències entre predicatius obligatoris referits al subjecte i atributs en forma de sintagma preposicional	19
6. Pronominalització del complement predicatiu en forma de sintagma preposicional	22
7. La concordança, l'únic mecanisme de distinció dels predicatius en forma de sintagma preposicional	26
8. Conclusions	29
9. Bibliografia.....	32

Agraïments

Amb aquest treball, finalitzo el fascinant Grau de Llengua i Literatura Catalanes a la UOC, després de gairebé sis anys i mig d'estudis. Durant tot aquest temps, m'he esforçat de valent per poder assolir els meus objectius. Això ha estat possible, però, gràcies al suport incondicional dels meus professors, família i amics.

En primer lloc, vull donar les gràcies a tots els professors que al llarg de tots aquests anys de Grau m'han assessorat, ensenyat i encoratjat a continuar endavant. Al meu tutor, Ernest Querol, per la seva ajuda quan ho he necessitat. També vull fer una menció especial al director del meu TFG, Bartomeu Abrines, per ajudar-me a centrar el tema, pels bons consells, guiatge, idees, comentaris i correccions.

En segon lloc, vull agrair la paciència que han tingut els meus quatre fills, Vanesa, Jordi, Ròmul i Rem, i cinc nets, Arnau, Roc, Gorka, Nil i Xavi per totes les vegades que no els he pogut dedicar el temps que es mereixien. Però, principalment, vull donar les gràcies al meu marit Jordi per la seva comprensió i ajut al llarg de tots aquests anys d'estudi.

Finalment, vull fer un agraïment a la Rosa pels seus consells, a la Manoli, bibliotecària de l'Estartit, i a la Cristina, directora de la Biblioteca Municipal de Torroella de Montgrí, per ajudar-me a trobar tots aquells llibres que descansaven, sovint empolsats, a les prestatgeries de moltes biblioteques catalanes.

Resum

En aquest treball de fi de grau analitzem els casos en què un sintagma preposicional pot fer la funció de complement predicatiu dins l'oració. Prototípicament, la categoria gramatical que més freqüentment exerceix de complement predicatiu és el sintagma adjectival; tanmateix aquest complement també pot estar constituït per sintagmes nominals, sintagmes adverbials i sintagmes preposicionals.

L'objectiu d'aquest estudi és analitzar les construccions de predicatius en forma de sintagma preposicionals i establir els mecanismes per distingir-los d'altres complements preposicionals.

En primer lloc, definim el concepte de predicatiu i detallem les diferències més rellevants entre els predicatius obligatoris i els optatius referits al subjecte i al complement directe. Seguidament, analitzem els complements predicatius en forma de sintagma preposicional que s'identifiquen amb el complement de règim verbal (CRV) i els que no s'hi identifiquen. A continuació, expliquem quines són les diferències entre el complement predicatiu argumental i el CRV quan van introduïts per la preposició *de*. Tot seguit, tractem i expliquem com podem diferenciar la funció de complement predicatiu de la del complement circumstancial de manera, quan ambdós complements presenten la forma de sintagma preposicional. Per altra banda, delimitem la funció del complement predicatiu obligatori referit al subjecte amb forma de sintagma preposicional de l'atribut, quan també presenta aquesta forma. I, finalment, expliquem la pronominalització dels complements predicatius estudiats.

A partir de l'anàlisi que hem fet, exposem els mecanismes per distingir els complements predicatius en forma de sintagma preposicional dels altres tipus de complements.

Paraules clau: complement predicatiu, sintagma preposicional, complement de règim verbal, complement circumstancial de manera, pronominalització.

1. Introducció

D'acord amb la GIEC (2016: 876), podem definir el complement predicatiu com “aquell predicat no verbal (prototípicament un sintagma adjectival, però també un sintagma nominal o preposicional) que afegeix una segona predicació (o predicació secundària) a la predicació primària expressada per un verb”. Aquesta predicació secundària pot estar orientada cap al subjecte o bé cap a l'objecte verbal, com es mostra a (1):

- (1) a. En Miquel plorava *enfadat*
- b. He comprat les gambes *cares*

Els predicatius actuen normalment com un adjunt al predicat; en alguns casos, però, són imprescindibles per a la bona formació de l'oració. Es parla aleshores de predicatius obligatoris. Quan el predicatiu –sigui optatiu o obligatori– és un sintagma adjectival (2) o un sintagma nominal (3), concorda en gènere i nombre amb el sintagma del qual predica una propietat:

- (2) Les nines dormien *ben acotxades* [cursiva nostra]
- (3) Han nomenat en Carles *secretari de la comissió* [cursiva nostra]
(GIEC 2016: 877)

La categoria que més freqüentment exerceix de complement predicatiu és el sintagma adjectival. Tanmateix, també poden estar constituïts per sintagmes nominals, sintagmes preposicionals i sintagmes adverbials.

L'objectiu d'aquest treball és l'anàlisi dels casos, no tan habituals, en què un sintagma preposicional pot fer la funció de predicatiu dins l'oració (4a-b). En aquest sentit, estudiem les construccions en què els predicatius poden generar més dubtes a l'hora de distingir-los.

- (4) a. En Joan peca *de prepotent*
- b. En Joan ha pres la meva amiga *per una ximpleta*

Pel que fa a l'estructura del treball, es divideix en vuit apartats. En el segon capítol, “El complement predicatiu: tipus”, analitzem els diferents tipus de complements predicatius i les seves característiques principals. Per fer aquesta anàlisi, centrem la nostra atenció en els complements predicatius obligatoris referits al subjecte i al complement directe, i als usos

El complement predicatiu en forma de sintagma preposicional. Montserrat Vila
UOC 2019

preposicionals que s'identifiquen amb el complement de règim (5) i els que no s'hi identifiquen (6):

- (5) La Marta peca *de presumida*
- (6) En Carles té en Joan *de soci*

En el tercer apartat, “Diferències entre el complement predicatiu quan va introduït per la preposició *de* i el CRV”, analitzem les dissemblances entre el predicatiu (7) i el CRV (8), amb la finalitat de distingir les funcions de cadascun:

- (7) En Joan presumeix *de guapo*
- (8) En Joan presumeix *de germanes*

En el capítol quart, “Complement predicatiu en forma de sintagma preposicional i complement circumstancial: diferències”, estudiem els casos en què el complement predicatiu introduït per preposició (9) es pot confondre amb el complement circumstancial de manera (10):

- (9) La Maria va arribar a la festa *de mal humor*
- (10) Hem tallat el pernil *a trossos*

En el capítol cinquè, “Diferències entre els predicatius obligatoris referits al subjecte i els atributs en forma de sintagma preposicional”, estudiem les diferències més importants entre la funció de complement predicatiu obligatori referit al subjecte introduït per preposició (11) i l'atribut (12):

- (11) En Carles peca *de llest*
- (12) En Carles ha quedat *dels darrers*

A l'apartat sisè, “Pronominalització del complement predicatiu en forma de sintagma preposicional”, analitzem com pronominalitzen els predicatius (13-14), per tal d'esbrinar quin clític requereix cada construcció:

- (13) La Mireia actua de representant: *hi* actua només els caps de setmana
- (14) La Mireia fa de mestra: *en* fa des que té vint anys

En el setè i darrer apartat, “La concordança, l'únic mecanisme de distinció dels predicatius en forma de sintagma preposicional”, exposem els mecanismes que ens permeten distingir

El complement predicatiu en forma de sintagma preposicional. Montserrat Vila
UOC 2019

els complements predicatius en forma de sintagma preposicional (15), d'altres tipus de complements, com per exemple, el complement circumstancial (16) o el CRV (17):

- (15) La Rosa exerceix *de consultora*
- (16) L'infant menjava *per força*
- (17) La Rosa arriba amb tren *a París*

Finalment, a l'apartat vuitè, "Conclusions", fem una valoració de tots els capítols exposats al llarg del treball i expliquem el mètode d'anàlisi que hem utilitzat en el darrer capítol, que ens ha permès distingir els complements predicatius amb forma de sintagma preposicional de la resta de complements que presenten també aquesta forma.

2. El complement predicatiu: tipus

A continuació, detallem les diferències més rellevants entre els predicatius obligatoris i els optatius. També, analitzem les diverses categories gramaticals que, tal com s'ha explicat a la introducció, pot adoptar el complement predicatiu, centrant la nostra atenció en els casos, no tan usuals, en què un sintagma preposicional pot exercir la funció de complement predicatiu.

Segons les obres consultades (GIEC 2016, Bel 2018, Mas & Vilagrasa 2012, Demonte & Masullo 1999, Badia i Margarit 1995), hi ha dos tipus de complements predicatius: d'una banda, els argumentals/obligatoris i, d'una altra, els optatius. La diferència principal entre aquests complements és que en el primer cas (18a-b) són seleccionats pel significat del verb, mentre que en el segon (19a-b), no són exigits pel verb:

- (18) a. La Maria exerceix *(*de professora*)
b. El professor considera el treball *(*fluix*)
- (19) a. En Joan viu (*feliç*) a la ciutat
b. En Miquel ha dissenyat la cuina (*molt moderna*)

Pel que fa a la categoria que més freqüentment realitza la funció de predicatiu, totes les obres abans esmentades coincideixen a dir que és el sintagma adjectival, que concorda en gènere i nombre amb el nom del qual predica (20a-b):

- (20) a. Les nenes juguen *contentes* al pati
b. El nen menja *content* a casa dels seus avis

També indiquen que hi ha altres categories que poden exercir la funció de predicatiu, com ara un sintagma adverbial (21a), un sintagma preposicional (21b) o un sintagma nominal (21c). Tots els exemples de (21) són complements predicatius optatius referits al subjecte.

- (21) a. La Marina va arribar *bé* a l'oficina després de l'accident
b. En Marc peca *de bona persona*
c. L'Arnau va entrar *el primer* a la dutxa

El complement predicatiu en forma de sintagma preposicional. Montserrat Vila
UOC 2019

Pel que fa als complements predicatius obligatoris referits al complement directe, també poden presentar les formes de sintagma nominal (22a), sintagma preposicional (22b) i sintagma adverbial (22c):

- (22) a. La Marta va considerar l'incident *una banalitat*
- b. Tracta la noia *de falsa*
- c. Hem pintat el quadre *així*, amb pintura a l'oli

Ens centrem, ara, en els complements predicatius obligatoris en forma de sintagma preposicional referits al subjecte i al complement directe. Ramos (2008:2021) assenyala que alguns autors creuen convenient distingir entre els usos preposicionals que s'identifiquen amb el CRV (23a) i els usos preposicionals que no s'hi identifiquen (23b):

- (23) a. La Maria presumeix *de guapa*
- b. L'Albert ha qualificat la Carme *de dona de la neteja*

En aquest sentit, la diferència principal, entre els predicatius en forma de sintagma preposicional que s'identifiquen amb el CRV dels que no s'hi identifiquen, rau en el paper diferent que hi desenvolupa la preposició. En el primer cas, trobem verbs o accepcions verbals que seleccionen complements argumentals precedits per una preposició que ve marcada per les característiques sintàctiques i semàntiques del verb. En el segon cas, en canvi, la preposició no està condicionada lèxicament.

Analitzem, en primer lloc, els complements predicatius obligatoris referits al subjecte i al complement directe en forma de sintagma preposicional que s'identifiquen amb el CRV. En el cas dels predicatius de subjecte (24), Ramos (2008: 2021-2025) puntualitza que hi ha verbs com *aspirar*, *arribar*, *presumir*, *pecar*, *convertir-se* i *passar*, que seleccionen aquest tipus de complement, i en el cas dels predicatius de complement directe (25), verbs com *acusar*, *culpar* i *convertir*:

- (24) La jutgessa peca *de prepotent*
- (25) La policia ha acusat en Jordi *de falsificador*

Tant en els predicatius obligatoris en forma de sintagma preposicional referits al subjecte (26), com en els predicatius obligatoris en forma de sintagma preposicional referits al

El complement predicatiu en forma de sintagma preposicional. Montserrat Vila
UOC 2019

complement directe (27), la preposició no té càrrega semàntica ni es pot canviar per cap altra forma preposicional:

- (26) *La jutgessa peca *com a prepotent*
- (27) *La policia ha acusat en Jordi *com a falsificador*

Demonte & Masullo (1999: 2517), per la seva banda, també destaquen que hi ha determinats verbs del castellà que, si bé només poden ser introduïts per preposició, tampoc admeten la partícula *como* (28):

- (28) a. El estudiante presume *de genio* [cursiva nostra]
 - b. Se jacta *de valiente* [cursiva nostra]
- (Demonte & Masullo 1999: 2517 [112 a-b])

En casos com els de (28a-b), Demonte & Masullo ja deixen clar que estem parlant de complementació predicativa obligatòria; però també, d'acord amb Ramos (2008: 2021), de complement de règim verbal, ja que, com s'ha dit anteriorment, cada verb va associat a una preposició particular que no es pot substituir per cap altra.

D'altra banda, tant en els predicatius referits al subjecte com en els referits al complement directe, segons Ramos (2008: 2021-2025), la categoria que acompanya la preposició pot ser un sintagma nominal (29a) o un sintagma adjectival (29b) que expressa una propietat del subjecte o del complement directe:

- (29) a. En Carles arribarà *a tècnic d'esports*
- b. Han culpat la Maria *de mentidera*

Aquests predicats nominals i adjectivals, segons Ramos (2008: 2025), poden alternar amb formes no predicatives (30a-b):

- (30) a. La Dolors aspira *a la Conselleria de la Generalitat de Catalunya*
- b. Han culpat la Maria *de les mentides*

A més a més, respecte de la pronominalització dels predicatius referits al subjecte (31a) i al complement directe amb funció de CRV (31b), segons Ramos (2008: 2022-2026) i la

GIEC (2016: 877), quan la predicació va introduïda per la preposició *de* es pronominalitza amb el clític *en*, com els CRV, en comptes de *hi*, que és el clític usual dels predicatius:

- (31) a. La Dolors presumeix *de bona consellera*? Sí que {*en/*hi*} presumeix
b. Els treballadors van acusar *de lladres* les noies? Sí, *en* van acusar les noies

Finalment, respecte dels predicatius referits al subjecte i al complement directe, d'acord amb Ramos (2008: 2022-2025) i la GIEC (2016: 878), exceptuant el verb *convertir-se*, la resta de verbs admeten que s'inclouï el verb *ser* entre la preposició i la predicació secundària, tal com veiem a (32a-b). Aquest fet constata que la preposició pot introduir oracions subordinades, com passa sovint amb els CRV:

- (32) a. La Dolors aspira *a ser consellera de la Generalitat de Catalunya*
b. La policia ha acusat en Jordi *de ser un falsificador*

En segon lloc, analitzem els complements predicatius en forma de sintagma preposicional que no s'identifiquen amb el CRV.

Respecte als complements predicatius obligatoris referits al subjecte (33a) i al complement directe (33b), segons Ramos (2008: 2022-2025), hi ha verbs que demanen predicatius referits al subjecte com *exercir*, *fer*, *servir*, *funcionar* i *actuar*, i verbs que regeixen predicatius referits al complement directe com *tractar*, *tenir*, *preferir*, *titllar* i *qualificar*. Tots aquests verbs, malgrat introduir el complement predicatiu amb la preposició *de*, no s'identifiquen amb el CRV:

- (33) a. La Mariona actua *d'intermediària*
b. L'Albert ha qualificat la Carme *de dona de la neteja*

D'acord amb Ramos (2008: 2023), en els exemples de (34a-b), la preposició té unes característiques diferents amb relació als usos preposicionals que s'identifiquen amb el CRV. És a dir, la preposició només pot introduir noms sense determinar que indiquen propietats associades a oficis i funcions i no pot alternar amb paràfrasis oracionals:

- (34) a. *La Sandra exerceix *d'una enginyera*
b. *La Sandra exerceix *de ser enginyera*

El complement predicatiu en forma de sintagma preposicional. Montserrat Vila
UOC 2019

Aquest fet, també el corrobora la GIEC (2016: 877), que puntualitza que amb els verbs esmentats anteriorment la preposició *de* que encapçala el predicatiu pot alternar amb la preposició composta *com a*. Aquesta gramàtica també assenyala que el predicatiu introduït per *com a* pot ser un nom amb determinant i aleshores *com a* es redueix a *com* (35):

- (35) Aquest davantal funciona *com un protector contra la radiació* [cursiva nostra]
(GIEC 2016: 877)

D'altra banda, d'acord amb Ramos (2008: 2026) i amb la GIEC (2016: 878), a diferència dels predicatius referits al subjecte, en els predicatius referits al complement directe, podem trobar usos amb la preposició *de*, i també amb la preposició *per* (36):

- (36) En Josep té la Maria *per una bona persona*

En aquest sentit, la GIEC (2016: 878) apunta que el verb *tenir* pren el sentit de *considerar* en oracions del tipus de (36). Segons aquesta gramàtica, la predicació expressada pel sintagma nominal indefinit i dirigida cap al complement directe és introduïda per la preposició *per*. No obstant això, si el predicat és un sintagma nominal sense determinar, la preposició pot ser *de* (37):

- (37) El tinc {*de veí/d'ajudant de direcció*} (cursiva nostra)
(GIEC 2016: 878)

Demonte & Masullo (1999: 2517) coincideixen amb Ramos (2008: 2022) i amb la GIEC (2016: 877), que determinats predicatius demanen verbs que introdueixen la preposició *de*, que gairebé sempre alterna amb *como*. Segons aquests autors, ambdues partícules acostumen a indicar rol o funció (38a-b):

- (38) a. Esta {baraja/carta} {sirve/funciona} {*de/como*} *comodín* [cursiva nostra]
b. ¿Quién quiere {oficiar/actuar} {*de/como*} *secretario de actas?* [cursiva nostra]
(Demonte & Masullo 1999: 2517 [111a-b])

Per tant, una vegada analitzades totes les dades obtingudes de les diferents obres consultades, podem concloure que els complements predicatius obligatoris amb usos

El complement predicatiu en forma de sintagma preposicional. Montserrat Vila
UOC 2019

preposicionals identificats amb el complement de règim, es diferencien dels que no s'hi identifiquen per les característiques següents:

- a) La preposició, com passa amb els CRV, no té càrrega semàntica ni es pot canviar per cap altra forma preposicional.
- b) La categoria que acompanya la preposició pot ser un sintagma nominal determinat o un sintagma adjectival; en tots dos casos s'expressa una propietat del subjecte o del complement directe.
- c) Aquests predicats nominals i adjectivals poden alternar amb constituents que no tenen caràcter predicatiu.
- d) Tret del cas de *convertir-se*, aquestes construccions admeten l'aparició d'una subordinada amb el verb *ser*, la qual cosa no és possible en els predicatius amb usos preposicionals que no s'identifiquen amb el CRV.
- e) Quan la predicació va introduïda per la preposició *de*, es pronominalitza amb el clíctic *en*, tal com passa en els CRV, en comptes de *hi*, que és el clíctic usual dels predicatius.

3. Diferències entre el complement predicatiu i el CRV quan van introduïts per la preposició *de*

A l'apartat 2, hem analitzat casos de predicatius amb usos preposicionals identificats amb el complement de règim. Es tracta de verbs que seleccionen complements argumentals precedits per una preposició exigida per les característiques sintàctiques i semàntiques del verb. En aquest tipus de construccions, sovint costa de diferenciar la funció del complement que acompanya el verb, és a dir, si estem parlant d'un complement predicatiu amb forma de sintagma preposicional, o bé d'un CRV. En aquest capítol, exposarem les diferències principals entre aquests dos tipus de complements, amb la finalitat de distingir un complement de l'altre.

Així, en el cas de l'exemple (39) realitzem una doble predicació, que s'identifica amb una oració amb el verb *ser*. És a dir, el complement predicatiu obligatori afecta el verb (39b) i també el subjecte (39c):

- (39) a. La Maria presumeix *de guapa*
- b. Presumeix *de guapa*
- c. La Maria és *guapa*

El verb *presumir*, d'acord amb Ginebra (2009: 384), pot regir la preposició *de*, com hem vist a l'exemple anterior. Aquesta preposició, a més d'introduir un complement predicatiu, també pot seleccionar un CRV, tal com observem en l'exemple (40):

- (40) a. En Pere presumeix *de cotxe*
- b. Presumeix *de cotxe*
- c. *En Pere és/està *cotxe*

A (40) no podem tractar el complement com un predicatiu, perquè no hi ha una doble predicació. Com es pot observar, el sintagma preposicional *de cotxe* només afecta el verb. Per tant, el complement, en aquest cas, fa la funció de CRV.

Analitzem a continuació l'oració (41):

- (41) a. En Pere acusa la noia *de mentidera*
- b. L'acusa *de mentidera*

c. La noia és *mentidera*

A (41) hi ha una doble predicació (41b-c) i el sintagma preposicional *de mentidera*, fa la funció de predicatiu. En aquest cas, el subjecte del complement predicatiu és el complement directe del verb: *la noia*, tal com demostra la possibilitat d'expansió sota la forma d'una oració atributiva.

Finalment, analitzem l'oració (42):

- (42) a. Tracta el seu gos *de mala manera*
b. El tracta *de mala manera*
c. *El gos és *de mala manera*

A (42), a diferència de (41), no podem parlar de complement predicatiu, perquè no es produeix una doble predicació. En aquest cas, el sintagma preposicional *de mala manera* no fa referència al complement directe *el seu gos*, sinó que desenvolupa la funció de CRV.

Per tant, la prova que ens fa determinar si es tracta d'un complement predicatiu obligatori amb forma de sintagma preposicional o un CRV és l'existència d'una doble predicació. En el primer cas és possible, mentre que en els CRV no hi ha possibilitats de desdoblament. D'altra banda, hem vist que hi ha verbs que regeixen la preposició *de*. Aquesta preposició pot introduir tant un complement predicatiu com un CRV. Per tant, podem deduir que la diferència entre un complement i l'altre depèn de les possibilitats predicatives de l'element que selecciona la preposició.

4. Complement predicatiu en forma de sintagma preposicional i complement circumstancial: diferències

Una manera de reconèixer el complement predicatiu és fer la pregunta *com?* al verb. De la mateixa manera, però, també s'identifica el complement circumstancial de manera. En aquest sentit, és important puntualitzar que, tradicionalment, el complement de manera es distingeix perquè no es relaciona amb cap argument verbal. El predicatiu, en canvi, estableix una relació de concordança amb un argument del verb. Tanmateix, el límit entre aquestes dues funcions sovint resulta difícil d'apreciar. Quan el complement predicatiu és representat per un sintagma adjectival o un sintagma nominal, és més fàcil diferenciar aquestes dues funcions, atès que podem aplicar la prova de la concordança.

En canvi, quan el predicatiu està format per un sintagma adverbial o un sintagma preposicional, el límit entre aquests dos complements és més difús. Per aquest motiu, alguns lingüistes han optat per no distingir els complements predicatius dels complements de manera si el complement és representat per un sintagma preposicional o un sintagma adverbial (Todolí 2008: 1418). A més, aquests autors puntualitzen que els complements circumstancials no estableixen cap relació de concordança amb un argument del verb.

A continuació, passem a analitzar aquestes construccions. Quan el predicatiu fa referència al subjecte de l'oració, sol correspondre a un sintagma adjectival i també, tot i que més esporàdicament, a un sintagma nominal, tal com s'ha dit anteriorment. Observem els exemples de (43):

- (43) a. La Maria plorava *histèrica*
b. En Joan va arribar *l'últim* a la festa

A (43) el significat és modal i es podria confondre amb un complement circumstancial de manera. Per saber si ens trobem davant d'un predicatiu o un circumstancial, hem de fer la prova de la concordança (44a-b):

- (44) a. Les noies ploraven *histèriques*
b. Els nois van arribar *els últims* a la festa

El complement predicatiu en forma de sintagma preposicional. Montserrat Vila
UOC 2019

Si hi ha concordança, tal com observem a (44), sempre tenim una predicació secundària, és a dir, si l'element que indica manera és un sintagma adjectival o un sintagma nominal serà un complement predicatiu. En canvi, si és un sintagma adverbial, serà un circumstancial, ja que l'adverbi és un mot invariable que no admet la concordança (45):

(45) Les noies menjaven *malament*

Els casos més dubtosos, però, sorgeixen quan l'element que indica manera és un sintagma preposicional. En aquest tipus de construccions es genera el dubte sobre si ens trobem davant d'un complement predicatiu o d'un circumstancial, ja que no és possible fer la prova de la concordança (46a-b):

- (46) a. La Dolors caminava *de mal humor* [cursiva nostra]
b. En Jordi portava la camisa *sense planxar* [cursiva nostra]
(GIEC 2016: 881)

A (46a-b) hem de parlar de complement predicatiu i no de circumstancial de manera, perquè els constituents incideixen en l'acció del verb i també en el subjecte i el complement directe. La prova que ens fa determinar si es tracta d'una funció o d'una altra és l'existència d'una doble predicació (47a-b):

- (47) a. La Dolors *estava de mal humor* quan caminava
b. La camisa d'en Jordi *estava sense planxar* quan la portava

En canvi, quan tenim un sintagma preposicional funcionant com a complement circumstancial (48a-b) no és possible aquest tipus de paràfrasis (49a-b):

- (48) a. La Maria treballa *amb correcció* a la feina
b. Els nois han parlat *amb saviesa* a la reunió
(49) a. *La Maria està *amb correcció* quan treballa
b. * Els nois estan *amb saviesa* quan han parlat

A (46) els sintagmes preposicionals equivalen a construccions amb un adjectiu, *de mal humor* equival a *malhumorada*; i *sense planxar* equival a *no planxada*. En canvi, a (48) equivalen a sintagmes adverbials, *amb correcció*, a *correctament*; i *amb saviesa*, a *sàviament*.

A (48a-b) no és possible la doble predicació de (47a-b) perquè els constituents destacats només fan referència al verb, és a dir, funcionen com a complements circumstancials i no com a complements predicatius. Una altra prova per distingir si ens trobem davant d'un complement circumstancial o d'un complement predicatiu, és que el complement circumstancial pot aparèixer conjuntament amb un complement predicatiu (50a). Tanmateix, això no succeeix en les construccions que ja tenen un predicatiu, (50b), ja que en una mateixa construcció no n'hi pot haver dos, a menys que vagin coordinats o tinguin subjectes diferents:

- (50) a. Els nois han parlat amb saviesa *tranquils*
 b. *En Jordi portava la camisa sense planxar *bruta*

Per tant, podem concloure que el complement predicatiu, per la seva naturalesa híbrida, també es pot confondre amb un circumstancial de manera. En aquest cas, cal aplicar criteris sintàctics per tal d'identificar-lo. En aquest sentit, el mètode de commutació o de transformació de l'oració, és a dir, la doble predicació que hem aplicat en els exemples anteriors, ens ajuden a identificar les funcions. D'altra banda, cal tenir en compte que no hi pot haver equivalència si la variació dona com a resultat un canvi de significat a la construcció o genera agramaticalitat.

5. Diferències entre predicatius obligatoris referits al subjecte i atributs en forma de sintagma preposicional

Segons Ramos (2008: 1954), en la tradició gramatical no sempre es coincideix a l'hora de delimitar la funció d'atribut i de complement predicatiu. La causa, diu Ramos, "és l'existència en la llengua de construccions sintàctiques diverses capaces de dur una predicació de caràcter no verbal". Hi ha autors que, deixant de banda la pronominalització, consideren atribut les predicacions no verbals assignades al subjecte gramatical que adquireixen un caràcter obligatori i primari dins de la construcció.¹ D'aquesta manera, es parla d'atribut en els casos en què l'element concordant amb el subjecte gramatical esdevé el suport de la predicació, cosa que implica la impossibilitat d'elidir-lo, tal com podem observar en (51-52). En aquesta anàlisi, seguirem aquest criteri a l'hora de descriure la funció de l'atribut.

- (51) a. La Marta es troba *trista*
b. *La Marta es troba
- (52) a. La fruita s'ha tornat *madura*
b. *La fruita s'ha tornat

Com podem observar a (53), les oracions de (51a) i (52a) equivalen a les atributives prototípiques amb els verbs *ser* i *estar*, només que el verb, en aquestes construccions, té un contingut semàntic concret.

- (53) a. La Marta està *trista*
b. La fruita és *madura*

Els verbs de les oracions (51) i (52) formen part del grup que la tradició lingüística denomina *pseudocopulatiu* o *semiatributiu* i que Ramos (2008: 1956) anomena *quasicopulatiu*: *quedar-se*, *posar-se*, *anar*, *sentir-se*, *romandre*, *restar*, *esdevenir*, *fer-se*, etc. Aquests verbs presenten trets comuns amb els tradicionalment identificats com a atributius (*ser*, *estar* i *semblar/parèixer*). A més, com els atributius, necessiten una

¹ Entre els treballs que han aplicat aquest criteri, segons Ramos 2008: 1956), podem citar Falk (1979: 14-22), Ramos (1992: § 4.5) i Todolí (1998). Badia (1962: § 268, 272; 1994: 264-268, 285-288) també tendeix a establir una distinció d'aquests tipus.

predicació no verbal i aporten una informació semàntica secundària, generalment de caràcter aspectual o modal (com ho fan també *estar* i *semblar*).

Pel que fa als verbs quasicopulatius, segons la GIEC (2016: 864), poden admetre com a atributs, a més de sintagmes adjectivals (o participis) i sintagmes adverbials, els sintagmes preposicionals. Si són sintagmes adjectivals o sintagmes nominals, el constituent postverbal sol identificar-se sense problemes amb l'atribut. Tanmateix, quan la forma gramatical que hi apareix és un sintagma preposicional, no sempre és fàcil de reconèixer la funció, ja que el tractament que se'n fa depèn dels criteris aplicats. Per tant, sovint costa de distingir el predicatiu obligatori referit al subjecte amb forma de sintagma preposicional de l'atribut que presenta la mateixa forma. Tot seguit, passem a analitzar aquests casos (54):

- (54) a. La Inés peca *de prepotent*
b. *La Inés peca

A (54a) trobem una predicació secundària, *de prepotent*, que és seleccionada pel predicat verbal o predicat primari de l'oració *peca*; per tant, no podem prescindir del sintagma preposicional, que en aquest cas actua de complement predicatiu, si volem conservar el significat de *pecar* en aquesta oració (54b.)

El mateix passa a (55). El complement predicatiu argumental en forma de sintagma preposicional *de bon actor* no es pot suprimir perquè en aquest cas també és seleccionat pel verb. Si suprimim la predicació secundària, l'oració esdevé agramatical (55b):

- (55) a. En Marc presumeix *de bon actor*
b. *En Marc presumeix

Analitzem ara les construccions en què l'atribut és un sintagma preposicional:

- (56) a. En Joan ha quedat *en mala posició*
b. *En Joan ha quedat

A (56a), el verb *quedar* té una escassa càrrega semàntica, cosa que converteix la predicació no verbal en un predicat bàsic. D'altra banda, com que l'atribut *en mala posició* és l'única predicació de l'oració atributiva, no es pot eliminar.

El mateix passa a l'oració (57), en què no podem prescindir del sintagma preposicional *sense diners*, ja que és l'única predicació de l'oració:

- (57) a. Em trobo *sense diners*
b. *Em trobo

Podem observar, doncs, que dins les predicacions no verbals es poden donar dues situacions. D'una banda, que el predicat no verbal sigui primari, com és el cas dels exemples de (56-57), en què l'aportació semàntica del verb està reduïda a trets aspectuals i modals, i llavors parlem de verbs amb usos copulatius o quasicopulatius. I, d'una altra, ens podem trobar amb construccions en què aparegui una predicació no verbal amb un caràcter secundari, ja que aquesta és subsidiària de la predicació verbal, com és el cas dels exemples de (54-55) (Ramos 2008:1958).

Per tant, podem deduir que la diferència, entre un predicatiu obligatori referit al subjecte amb forma de sintagma preposicional i un atribut constituït per un sintagma preposicional, rau en el fet que, en el primer cas, es produeix una predicació secundària.

Finalment, quant a la pronominalització, els complements predicatius, generalment, pronominalitzen amb el clític *hi*, excepte quan van introduïts per la preposició *de*, que pronominalitzen amb el clític *en*. Pel que fa als atributs, els verbs *estar*, *semblar* i *aparèixer* solen pronominalitzar l'atribut amb el pronom *ho*, cosa que permet distingir-los dels predicatius. En el cas del verb *esdevenir*, però, hi ha alternances entre l'ús del clític *ho* i el del clític *hi*. D'altra banda, tal com puntualitza Ramos (2008: 1992), el pronom *ho* no és el clític que representa totes les classes d'atributs d'aquests verbs, atès que amb els atributs preposicionals del verb *estar*, llevat del parlar valencià que usa *ho*, la forma més usual és el clític *hi*. Pel que fa al parlar balear, l'ús del pronom *hi* comprèn totes les formes atributives de *estar*.

Quant als atributs de la resta dels verbs quasicopulatius (*posar-se*, *tornar-se*, *sentir-se*, *trobar-se*, *anar*, etc.) admeten l'alternança entre els clítics *en* i *hi*. Per tant, tampoc queda clar si el recurs de la pronominalització ens pot servir per diferenciar els complements predicatius dels atributs. En primer lloc, perquè els mateixos gramàtics tenen diferents punts de vista respecte al tractament dels verbs quasicopulatius. I en segon lloc, perquè en la pronominalització hi intervenen altres factors, que no tenen a veure amb la naturalesa del complement.

6. Pronominalització del complement predicatiu en forma de sintagma preposicional

Segons Todolí (2008: 1417), la pronominalització no és diferent si el complement predicatiu és opcional o obligatori i tampoc no ho és si es tracta d'una predicació referida al subjecte o al complement directe.

Per exemple, el predicat no verbal de (58a) es refereix al subjecte i es pronominalitza en *hi*, i el de (58b) es refereix al complement directe i es pronominalitza també en *hi*. Tant a (58a), on el predicat és seleccionat pel verb, com a (58b), que funciona com un adjunt, el clític que substitueix el predicatiu és *hi*.

- (58) a. Treballava *(de forner) (*hi* treballava) [cursiva i pronominalització nostra]
(GIEC 2016: 877)
- b. Joana va comprar barats els llibres, però Lluís no els *hi* va comprar
(Todolí 2008: 1417 [84d])

En algunes ocasions, però, el predicatiu és introduït per la preposició *de*; en aquests casos pot pronominalitzar-se, segons el verb, amb el clític *hi* (59a) o amb el clític *en* (59b):

- (59) a. La Rosa actua de secretària: *hi* actua només a les reunions
b. La Rosa fa de secretària: *en* fa des de 1990
(Todolí 2008: 1417)

A (59), podem observar una certa similitud semàntica entre els verbs *actuar* i *fer*. Tots dos verbs, en aquest context, prenen el significat de *dur a terme una tasca*. Tanmateix, el verb marca el clític a utilitzar (60):

- (60) a. Els nens feien trapelleries: *en* feien
b. Actuava d'interlocutora: *hi* actuava

Pel que fa als verbs que seleccionen una predicació secundària referida al complement directe, Todolí (2008: 1418) en distingeix tres grups: els verbs epistèmics com *considerar*

o *tractar*, els verbs resultatius del tipus de *deixar* o *convertir*, i els verbs designatius com *elegir* o *designar*. Els verbs epistèmics i els verbs resultatius es combinen amb sintagmes adjectivals o amb sintagmes preposicionals que poden pronominalitzar amb el clític *hi* (61):

- (61) No *l'hi* van tractar, d'assassí
(Todolí 2008: 1418)

Els verbs designatius, en canvi, es construeixen amb sintagmes nominals escarits i, teòricament, la substitució del predicat secundari es pot fer tant amb el clític *hi* com amb el clític *en* (62a). En general, però, el clític que és més usual és *hi* perquè es pot combinar amb qualsevol altre clític, mentre que el pronom *en* no es combina fàcilment amb els clítics definits de tercera persona; per tant, en oracions com (62b), sovint és exclòs, perquè és incompatible amb altres pronoms (Todolí 2008: 1418):

- (62) a. Et van nomenar secretari o no *t'hi/te'n* van nomenar?
b. La van elegir presidenta del senat l'any passat o {*la hi / ??la'n*}
van elegir fa dos anys?
(Todolí 2008: 1418 [85a-b])

Tot i que Todolí fa aquesta afirmació, si fem una prova i substituïm únicament el predicatiu *presidenta*, les dues formes de pronominalització serien possibles: *Hi* van elegir la Maria / *En* van elegir la Maria.

En els exemples de (62a-b), hem realitzat la substitució simultània del complement directe i de la predicació no verbal. Tanmateix, la pronominalització d'aquests elements és independent. En aquest sentit, Todolí (2008: 1418) cita l'exemple de Fabra (1956:§ 86) per representar la independència d'aquests elements. És a dir, en una oració com “Van sembrar el blat *espès*” es pot substituir el complement directe (63a); la predicació secundària (63b) o tots dos alhora (63c):

- (63) a. *El* vam sembrar espès
b. *Hi* vam sembrar el blat
c. *L'hi* vam sembrar
(Todolí 2008: 1418)

D'altra banda, el clític *hi* també apareix amb verbs com *posar, trobar, sentir o voler* (64):

- (64) Té l'anell de plata i ara *hi* vol les arracades
(GIEC 2016: 695)

Tanmateix, segons la GIEC (2016: 695), amb aquests verbs, el predicatiu obligatori també pot ser representat pel pronom *en*, principalment, en els casos que va acompanyat d'un quantificador quantitatiu (65):

- (65) No *hi/en* peca gens d'ingenu [cursiva nostra]

Segons aquesta gramàtica, trobem també el pronom *en* quan el predicatiu expressat per un nom apareix amb el verb *fer*. En aquestes construccions el verb *fer* selecciona un nom d'ofici o professió precedit de la preposició *de* (*fer d'advocat*) (66):

- (66) És advocat, però només *en* fa a estones perdudes [cursiva nostra]
(GIEC 2016: 695)

El pronom *en* també apareix quan *fer* té un valor causatiu amb noms com *soci, membre o amic*, sense determinant (67):

- (67) Jo m'he fet membre d'aquesta associació. I tu, no *te'n* faràs?
[cursiva nostra]
(GIEC 2016: 695)

Quan el verb *fer* té el sentit de 'creure, imaginar', el predicatiu obligatori pot ser expressat per un sintagma adjectival o un sintagma preposicional, que és representat pel pronom *hi* (68):

- (68) Diuen que en Roger era de Boston, però jo no *l'hi* feia
(GIEC 2016: 696)

En el cas de (69) si el predicatiu és un sintagma nominal indefinit, podem pronominalitzar el nucli per *en*, però si és un sintagma nominal definit, no sol pronominalitzar-se:

- (69) Jo no *te'n* faig més de trenta (d'anys) [cursiva nostra]
(GIEC 2016: 696)

Finalment, hi ha verbs predicatius que poden anar acompanyats de sintagmes adverbials o sintagmes preposicionals (70a) que realitzen la funció de complements de manera (70b). En aquests casos la substitució també es realitza amb el pronom *hi*.

- (70) a. Al matí es va portar bé, però a la tarda no *s'hi* va portar gens
b. Caminava de gairell o no *hi* caminava
(Todolí 2008: 1418)

En conclusió, hem vist que, en general, el complement predicatiu pronominalitza amb el clític *hi*, independentment de si la predicació secundària té un caràcter obligatori o opcional, o si es refereix al subjecte o al complement directe. No obstant això, hem trobat construccions en què la predicació va introduïda per la preposició *de*. En aquests casos pot pronominalitzar-se, segons el verb amb el clític *hi* o amb el clític *en*. Per exemple, la substitució del predicat secundari dels verbs designatius com *nomenar* o *designar* es pot fer tant amb el clític *en* com *hi*. Tanmateix, la pronominalització més habitual és amb el clític *hi*, ja que es pot combinar amb qualsevol altre clític, mentre que el pronom *en*, no combina amb els clítics definits de tercera persona. El predicatiu obligatori, amb verbs com *posar*, *trobar*, *sentir* o *voler*, també pot ser representat pel pronom *en*, en els casos que va acompanyat d'un quantificador quantitatiu. Finalment, el pronom *en* apareix quan el verb *fer* té un valor causatiu o quan el predicatiu expressat per un nom apareix amb *fer*, és a dir, quan aquest verb selecciona un nom d'ofici precedit de la preposició *de*.

7. La concordança, l'únic mecanisme de distinció dels predicatius en forma de sintagma preposicional

Una vegada consultades les obres de referència, podem afirmar que l'única prova que ens permet la distinció del complement predicatiu, quan es tracta d'un sintagma preposicional, és la de la concordança.

Tenint en compte la naturalesa del complement predicatiu i el fet que en la seva categoria més prototípica, la de l'adjectiu, el tret distintiu és la concordança, pensem que en els casos que ens ocupen, també és coherent aplicar aquest mecanisme de distinció.

A continuació, exposarem diversos casos que exemplifiquen l'afirmació que acabem de fer. Si observem un grup de verbs com *aspirar*, *arribar*, *presumir*, *convertir-se* i *passar* (Ramos 2008: 2021), que introdueixen un complement predicatiu obligatori referit al subjecte amb les preposicions *a* i *de*, comprovem que la distinció entre el complement de règim i el predicatiu és en la concordança d'aquest últim amb el subjecte. Així a (71a) el predicatiu *a octogenària* expressa una propietat del subjecte *la besàvia*, mentre que a (71b) no.

- (71) a. La besàvia va arribar *a octogenària* (GIEC 2016: 878)
b. La besàvia va arribar *a Barcelona*

També hem observat que alguns d'aquests tipus de predicatius, sobretot els introduïts per una preposició seleccionada pel verb, propers als complements de règim verbal, accepten convertir-se en una oració subordinada, amb el verb *ser* (72a). Aquest fet corrobora el caràcter d'expressió d'una propietat del subjecte, tal com ocorre en les oracions copulatives, però com veurem més endavant no resulta conclouent a l'hora de distingir els predicatius en forma de sintagma preposicional.

- (72) a. La besàvia va arribar *a (ser) octogenària*
b. * La besàvia va arribar *a (ser) Barcelona*

Cal destacar també que l'estructura habitual del sintagma preposicional és la de preposició més sintagma nominal, si bé en molts dels casos que hem anat observant, trobem que el sintagma nominal ha estat substituït per un sintagma adjectival. L'ús de l'adjectiu en

aquests casos respon a una elisió del nom al qual acompanya (*persona octogenària*). Segurament, l'ús d'aquesta categoria morfològica també té a veure amb la naturalesa del complement predicatiu, com a expressió d'una qualitat o d'un estat del subjecte o del complement directe.

En el cas dels predicatius obligatoris introduïts per la preposició *de* referits al complement directe, considerem que l'única prova que delimita aquests complements dels complements de règim és també la concordança. Així, a (73a) s'expressa una propietat del complement directe, en canvi, a (73b) ens trobem amb un CRV.

- (73) a. Han culpat en Martí *de mentider*
b. Han culpat en Martí *de les mentides*

En aquest cas, tal com hem comprovat amb els predicatius obligatoris referits al subjecte, la construcció de (73a) admet la paràfrasi amb el verb *ser* (74a), la qual cosa no passa amb la de (73b), com es pot veure a (74b):

- (74) a. Han culpat en Martí *de (ser) mentider*
b. *Han culpat en Martí *de (ser) les mentides*

No obstant això, hem de fer notar que sobretot en els complements predicatius, en què la preposició seleccionada pel verb està més fixada, continua havent-hi una frontera molt poc marcada entre un complement predicatiu i un complement de règim verbal. Així, en els exemples següents, en què la preposició regida pel verb introdueix una oració subordinada, en el primer cas podríem parlar d'un predicatiu regit, mentre que en el segon parlariem d'un complement de règim. La distinció continuaria basant-se en la concordança, tot i que semànticament ambdues frases són gairebé sinònimes.

Per exemple:

- (75) a. L'acusen *de ser mentider*
b. L'acusen *de dir mentides*

Quant als predicatius referits al subjecte que no s'identifiquen amb el CRV, com els que complementen verbs com *exercir, fer, servir, funcionar* i *actuar*, i que indiquen propietats

El complement predicatiu en forma de sintagma preposicional. Montserrat Vila
UOC 2019

associades a oficis i funcions, la concordança també serà el mecanisme de distinció. A (76a) i (76b) *presidenta* concorda amb el subjecte.

- (76) a. La Laura actua *de presidenta*
b. La Laura actua com a *presidenta*

Pel que fa als predicatius obligatoris referits al complement directe que no s'identifiquen amb el CRV, la concordança torna a ser la prova de referència.

- (77) a. Tracten la Maria *de traïdora*
b. L'han tractada *amb duresa*

A (77a), podem establir la concordança entre el complement directe i el predicatiu, mentre a (77b) la concordança no és possible i, per tant, es tracta de complement circumstancial.

Cal afegir que en aquests casos, en què la preposició no està regida pel verb, la paràfrasi amb el verb *ser* no és possible, la qual cosa té a veure amb el contingut semàntic del verb, però també amb l'ús de la preposició. El fet que aquesta identificació amb una estructura sintàctica no es produeixi ens podria fer pensar que no es tracten de complements predicatius. No obstant això, si continuem aplicant el criteri de la concordança, aleshores la diferència és clara.

En conclusió, els complements predicatius en forma de sintagma preposicional, tant si s'assimilen als CRV com no, tenen una característica comuna que és la concordança amb l'element al qual es refereixen, sigui el subjecte o el complement directe. La qual cosa, a efectes pràctics, fa pensar que la classificació d'aquests tipus de complements pugui ser molt més senzilla.

8. Conclusions

En aquest treball hem analitzat els casos en què el complement predicatiu en forma de sintagma preposicional pot generar més dubtes a l'hora d'establir la funció sintàctica que aquest complement desenvolupa dins l'oració. En primer lloc, a l'apartat "El complement predicatiu: tipus", hem exposat les diferents categories que poden adoptar els predicatius, centrant la nostra atenció en aquells casos en què un sintagma preposicional pot exercir la funció de predicatiu.

Seguidament, hem vist els dos tipus de complements predicatius, els obligatoris i els optatius, que es poden referir tant al subjecte com al complement directe de l'oració. En analitzar els predicatius obligatoris en forma de sintagma preposicional, hem pogut comprovar que alguns lingüistes creuen convenient, tal com apunta Ramos (2008), distingir entre els usos preposicionals que s'identifiquen amb el CRV dels que no s'hi identifiquen. En aquest sentit, basant-nos en els exemples, principalment, de Ramos (2008) i la GIEC (2016), hem deduït que la diferència entre aquests predicatius rau en el fet que, en el cas dels que s'identifiquen amb els CRV, el verb selecciona la preposició que els introdueix, mentre que en el cas dels que no s'hi identifiquen, la preposició no està regida pel verb.

A continuació, ens hem endinsat en l'estudi d'un dels casos que poden suscitar més dubtes quan es tracta de distingir la funció sintàctica de complement predicatiu quan va introduït per la preposició *de*, amb la del CRV. Per poder identificar cadascuna d'aquestes dues funcions, hem examinat diferents exemples amb construccions de predicatius obligatoris amb usos preposicionals identificats amb el CRV i CRV pròpiament dits. El resultat d'aquesta anàlisi ens han portat a deduir que, en el primer cas, es produeix una doble predicació, mentre que en el segon, el verb només demana un únic complement. A més a més, hem vist que hi ha verbs que regeixen la preposició *de*, però aquesta preposició pot introduir tant un complement predicatiu com un CRV. Per tant, hem conclòs que la diferència entre un complement i l'altre és semàntica, ja que tot i que el verb regeix la mateixa preposició, en el cas del CRV, el complement regit només afecta el verb.

Quant al complement predicatiu i el complement circumstancial de manera, hem vist que sovint costa apreciar el límit entre aquestes dues funcions, principalment, quan el

predicatiu està format per un sintagma preposicional. Alguns lingüistes, fins i tot, han optat per no distingir els predicatius dels circumstancials de manera, quan aquest primer va introduït per un sintagma preposicional. Per tal d'identificar-los, en aquest treball, hem aplicat criteris sintàctics com el mètode de la commutació, que ens ha permès fer la distinció, seguint els criteris de Todolí (2008) i Ramos (2008).

Respecte de les diferències entre el predicatiu obligatori referit al subjecte i l'atribut, Ramos (2008) ja adverteix que hi ha discrepàncies entre els gramàtics, a l'hora de delimitar-ne la funció. En aquest sentit, hi ha autors que consideren atribut les predicacions no verbals que qualifiquen o determinen un subjecte i que adquireixen un caràcter primari dins l'oració. En aquests casos, l'element que concorda amb el subjecte gramatical esdevé el suport de la predicació, per tant, no és possible elidir.

Alguns autors com Ramos o obres com la GIEC, consideren atributs els complements dels verbs: *quedar-se, posar-se, anar, sentir-se, romandre, esdevenir-se, fer-se*, etc., als quals qualifiquen de *pseudocopulatiu* o *semiatributiu*, o bé de *quasicopulatiu*. Aquests verbs presenten trets comuns amb aquells verbs que tradicionalment s'anomenen atributius: *ser, estar* i *semblar*. El fet que els quasicopulatiu hagin estat considerats un tipus de predicatiu té a veure amb la pronominalització. Tanmateix, segons Todolí (2008), pel que fa a la distribució dels clítics *en* o *hi*, no hi ha acord entre els gramàtics quan s'ha de descriure l'ús de cada pronom.

Respecte als verbs quasicopulatiu introduïts per preposició, no sempre és fàcil reconèixer si la funció que desenvolupen dins l'oració és la d'un predicatiu obligatori amb forma de sintagma preposicional o bé és la d'un atribut. En aquest sentit, tal com hem pogut constatar, el recurs de la pronominalització no ens ajuda a diferenciar els predicatius dels atributs, principalment, perquè els mateixos gramàtics tenen diferents opinions sobre com tractar els verbs quasicopulatiu. Tanmateix, la prova de la doble predicació és la que ens ha portat a deduir que la diferència principal, entre aquestes dues funcions, rau en el fet que en el primer cas es produeix una predicació secundària.

Pel que fa a la pronominalització del predicatiu en forma de sintagma preposicional, hem vist que en general el complement predicatiu pronominalitza amb el clíctic *hi*. Tanmateix, en els casos en què el predicat és introduït per la preposició *de*, el predicat pot pronominalitzar-se, segons el tipus de verb, amb el clíctic *hi* o amb el clíctic *en*. Els verbs

designatius com *nomenar* o *elegir*, per exemple, es construeixen amb sintagmes nominals esgarriats. En aquestes construccions la substitució del predicat secundari es pot fer tant amb el pronom *en* com *hi*, tot i que el clític més usat és *hi*, ja que es pot combinar amb qualsevol altre clític. El pronom *en*, en canvi, en aquests casos, no combina amb clítics definits de tercera persona. D'altra banda, el predicatiu obligatori amb verbs com *posar*, *trobar*, *sentir* o *voler*, també pot ser representat pel clític *en*, quan va acompanyat d'un quantificador quantitatiu. A més, trobem el clític *en* quan el predicatiu expressat per un nom apareix amb el verb *fer*. En aquests tipus de construccions el verb *fer* selecciona un nom d'ofici precedit de la preposició *de*. Per acabar, un altre cas de pronominalització amb el pronom *en* és quan el verb *fer* té un valor causatiu amb noms com *soci*, *membre* o *amic*, sense determinant.

Finalment, en el darrer apartat "La concordança, com a únic mecanisme de distinció dels complements predicatius en forma de sintagma preposicional", hem arribat a la conclusió, una vegada exposats tots els capítols d'aquest treball i després d'haver consultat les obres de referència, que el tret que distingeix el complement predicatiu en forma de sintagma preposicional, de la resta de complements que també presenten aquesta forma, és la concordança. En aquest sentit, hem vist que els predicatius amb forma de sintagma preposicional concorden amb l'element al qual es refereixen, sigui el subjecte o el complement directe. Per corroborar aquesta teoria, hem exposat diversos casos que han exemplificat la nostra afirmació.

9. Bibliografia

- BADIA I MARGARIT, A. (1962). *Gramàtica catalana*. Vol. 2. Madrid: Gredos.
- BADIA I MARGARIT, A. (1994). *Gramàtica de la llengua catalana: descriptiva, normativa, diatòpica, diastràtica*. Barcelona: Edicions Proa (Biblioteca universitària).
- BEL, A. (2008). "Les funcions sintàctiques". Dins Solà, J; Lloret, M. R.; Mascaró, J; Pérez Saldanya, M. (dir). *Gramàtica del català contemporani*. Vol. 2. Barcelona: Editorial Empúries, pàg. 1118-1121.
- DEMONTÉ, V.; JOSÉ, P. (1999). "La predicación: los complementos predicativos". Dins Bosque, I.; Demonte, V. (dir). *Gramática descriptiva de la lengua española*. Vol. 2. Madrid: Espasa Calpe, pàg. 2461-2520.
- FABRA, P. (1956). *Gramàtica catalana*. Barcelona. Teide.
- FALK, J. (1979). *Ser y estar con atributos adjetivales; anotaciones sobre el empleo de la cópula en catalán y en castellano*. Tesi doctoral. Uppsala Universit.
- GIEC = Institut d'Estudis Catalans (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: IEC.
- GINEBRA, J.; MONTSERRAT, A. (2009). *Diccionari d'ús dels verbs catalans*. Barcelona: Grup Editorial 62.
- MAS, M.; VILAGRASA, A. (2012). *Gramàtica catalana de la A a la Z*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- RAE = (2009). *Nueva gramática de la lengua española* [en línia] [data de la consulta: 08 de març de 2019]
<http://aplica.rae.es/grweb/cgi-bin/buscar.cgi>
- RAMOS, J.R. (1992). *Introducción a la sintaxi*. València: Tàndem.
- RAMOS, J.R. (2008). "EL SV II: "La predicació no verbal obligatòria". Dins Solà, J; Lloret, M. R.; Mascaró, J; Pérez Saldanya, M. (dir). *Gramàtica del català contemporani*. Vol. 2. Barcelona: Editorial Empúries, pàg. 1951- 2038.

El complement predicatiu en forma de sintagma preposicional. Montserrat Vila
UOC 2019

- SUÑER, A. (1990). *La predicación secundaria en espanyol*. Tesis doctoral. Universidad Autónoma de Barcelona.
- TODOLÍ, J. (2008). “Els pronoms”. Dins Solà, J; Lloret, M. R.; Mascaró, J; Pérez Saldanya, M. (dir). *Gramàtica del català contemporani*. Vol. 2. Barcelona: Editorial Empúries, pàg. 1337-1430.
- TODOLÍ, J. (1998). “Els pronoms predicatius i el límit atribució/predicació: un enfocament cognitiu”. Dins Cifuentes (ed.), *Estudios de Lingüística cognitiva*. Alacant: Universitat d’Alacant, pàg. 889-904.